

Ekomarķējuma piešķiršanas kārtība

Publicēts: 28.05.2021.

ES ekomarķējuma piešķiršanas kārtība Birojā

ES ekomarķējuma pretendents sazinās ar Biroju, lai saņemtu informāciju par pieteikuma sagatavošanu, kā arī atbildes uz jautājumiem par ES ekomarķējuma kritērija prasībām.

Lai reģistrētu pieteikumu ES ekomarķējuma licences piešķiršanai, ES ekomarķējuma pretendents reģistrējas ECAT (tiešsaistes ES ekomarķējuma e-katalogs), izmantojot [tiešsaistes rīku](#).

Reģistrēšanās process detalizētāk izklāstīts lietotāja rokasgrāmatā:

 [Lietotāja rokasgrāmata](#)

ECAT sistēmā ietilpst arī produktu un pakalpojumu reģistrēšana Eiropas Komisijas autentificēšanas sistēmā (ECAS). Ja rodas problēmas ar ECAT sistēmu, ir iespēja sazināties ar [ES ekomarķējuma palīdzības dienestu](#).

Izmantojot EK lēmumu, kas nosaka ekoloģiskos kritērijus attiecīgajā produktu grupā ES ekomarķējuma pretendents sagatavo pieteikumu ES ekomarķējuma piešķiršanai. Pieteikumā sniedz pilnu uzņēmēja kontaktinformāciju, informāciju par attiecīgo produkta grupu, produkta aprakstu, kā arī visu informāciju, kas nepieciešama, lai pierādītu, kā produkts atbilst katram no produktu grupā noteiktajiem kritērijiem. Ja ES ekomarķējuma kritēriji paredz ražošanas iekārtu atbilstību noteiktām prasībām, tad tādas prasības ievēro visās ražotnēs, kur ražo attiecīgo produktu, kam ir piešķirts ES ekomarķējums. Birojs ir tiesīgs veikt pārbaudes un izvērtēšanas gaitā pieprasīt papildus informāciju. Katra kritērija aprakstā ir sadaļa ar novērtēšanas un verificācijas prasībām, kurā var tikt iekļauti arī produktu testi, ražotāja atbilstības deklarācijas vai neatkarīga verificācija. Pieteikumā norāda precīzus un pamatotus datus. Gadījumos, kad ES ekomarķējuma kritēriju novērtēšanas un verificācijas prasības paredz produktu testēšanu, šos testus vēlams veikt laboratorijās, kas atbilst EN ISO 17025 vai līdzvērtīga standarta vispārīgām prasībām attiecībā uz konkrēto testu. Visas testēšanas un neatkarīgās verificācijas izmaksas sedz ES ekomarķējuma pretendents.

ES ekomarķējuma pretendents iesniedz Birojā pieteikumu ES ekomarķējuma piešķiršanai, kas satur informāciju par produktu un produkta ražotāju, kā arī visu iepriekš minēto pamatojuma dokumentāciju. Visā ES ekomarķējuma licences darbības laikā ES ekomarķējuma pretendents glabā un regulāri pēc nepieciešamības atjaunina iesniegtā pieteikuma dokumentācijas kopijas.

Latvijā saskaņā ar ES Regulas 9.panta 1.punktā noteikto ES ekomarķējuma pretendenti, kas produktu ražo Latvijā vai arī uzņēmēji, kas produktu ražo valstī, kas atrodas ārpus Eiropas Ekonomiskās zonas un paredzējuši produktu laist tirgū Latvijā vai tas jau ir laists tirgū Latvijā, Birojam iesniedz pieteikumu. Uz ES ekomarķējuma piešķiršanu var pieteikties arī vairumtirgotāji un mazumtirgotāji, bet tikai attiecībā uz produktiem, ko tie tirgo ar savu zīmolu.

Divu mēnešu laikā pēc pieteikuma saņemšanas Birojs veic pieteikuma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanu, pārbaudot, vai ir iesniegti visi Regulā, t.sk. 8.pantā attiecīgajai produktu grupai noteiktajiem kritērijiem paredzētie dokumenti. Ja pārbaudes rezultātā konstatēts, ka Birojā nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, Birojs nosūta pretendentam aizpildītu pārbaudes veidlapu, kurā cita starpā norādīta informācija par konstatētajiem trūkumiem, un lūdz papildināt pieteikumu ar nepieciešamo informāciju vai dokumentāciju. Ja visi nepieciešamie dokumenti netiek iesniegti sešu mēnešu laikā pēc minētā paziņojuma saņemšanas, Birojs pieņem lēmumu noraidīt pieteikumu.

Ja pārbaudes rezultātā Birojs konstatē, ka ir iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, Birojs sagatavo rēķinu saskaņā ar Biroja maksas cenrādi un nosūta to ES ekomarķējuma pretendentam, kā arī uzsāk dokumentu izvērtēšanu pēc būtības, pārbaudot, vai ES ekomarķējumam pieteiktais produkts atbilst kritērijiem un novērtēšanas prasībām, kas attiecīgajai produktu grupai noteiktas saskaņā ar ES Regulas 8.pantu.

Pēc dokumentācijas apstiprināšanas, Birojs ir tiesīgs apmeklēt ES ekomarķējuma pretendenta un/vai tā izejvielu piegādātāju ražotnes.

Ja izvērtēšanas rezultātā Birojs konstatē, ka ES ekomarķējumam pieteiktais produkts atbilst kritērijiem un novērtēšanas prasībām, Birojs ar lēmumu piešķir ES ekomarķējuma pretendentam ES ekomarķējuma licences numuru konkrētajā produktu grupā un lēmumu paziņo ES ekomarķējuma pieteikuma iesniedzējam.

Birojs sagatavo ES Regulas IV pielikumā noteikto standarta līgumu, kas noteic ES ekomarķējuma izmantošanas kārtību, termiņus, izmantošanas tiesību nosacījumus un spēkā esamību. Līgumā konkrētajā produktu grupā Birojs norāda ES ekomarķējuma aptverto produktu sortimentu, tai skaitā visus produktu tirdzniecības nosaukumus un ražotāja iekšējos atsauces numurus. Līgumu paraksta ar nosacījumu, ka ES ekomarķējuma pretendents ir veicis ekomarķējuma iesnieguma izvērtēšanas maksu saskaņā ar Biroja maksas cenrādi un sastādīto rēķinu. Lēmums par ES ekomarķējuma piešķiršanu stājas spēkā ar līguma parakstīšanas brīdi. Uzņēmējs drīkst produktam uzlikt ES ekomarķējumu tikai pēc līguma noslēgšanas. Līgums ir spēkā no tā parakstīšanas dienas līdz produktu grupas kritēriju termiņa beigām. Pēc šā līguma termiņa izbeigšanas ES ekomarķējuma īpašnieks nav tiesīgs izmantot ES ekomarķējumu ne marķēšanai, ne arī reklamēšanai. Tomēr sešus mēnešus pēc līguma termiņa izbeigšanās ES ekomarķējumu var izmantot precēm, kas ir izgatavotas pirms līguma izbeigšanās un kuras pieder ES ekomarķējuma īpašniekam vai citām personām. Minēto noteikumu nepiemēro, ja līgums tiek izbeigts līguma izmantošanas nosacījumu pārkāpuma gadījumā. Uzņēmējs norāda uz ES ekomarķētā produkta arī reģistrācijas numuru.

Kad ES ekomarķējuma pretendents ir parakstījis līgumu, Birojs nosūta ES ekomarķējuma sertifikātu, kurā norāda:

licences numuru, ko var izmantot ar ES ekomarķējuma logotipu,

ES ekomarķējuma lietotāja juridisko nosaukumu,

produktu sortimentu, kam piešķirts ES ekomarķējums,

produkta visus tirdzniecības nosaukumus, ar kādiem produktu plānots tirgot.

ES ekomarķējuma licences numuru piešķir saskaņā ar ES Regulas II pielikuma kārtību – vienā produktu grupā Birojs piešķir tikai vienu reģistrācijas numuru, izsniegto ekomarķējuma sertifikāta pielikumā un līguma 2.pielikumā norādot konkrētās attiecīgās grupas produktus, kas reģistrēti ar šo reģistrācijas numuru. ES ekomarķējuma logotipu un piešķirto licences numuru, ES ekomarķējuma lietotājs ir tiesīgs izmantot tikai saistībā ar ES ekomarķējuma sertifikātā un līguma 2.pielikumā norādītajiem produktiem, kas atbilst ES ekomarķējuma kritērijiem attiecīgajā produktu grupā.

Gadījumā, ja ES ekomarķējuma lietotājs, kam konkrētajā produktu grupā jau ir piešķirts reģistrācijas numurs, vēlas zem šī numura reģistrēt jaunus produktus, tas Birojam iesniedz jaunu pieteikumu. Ja izvērtēšanas rezultātā Birojs konstatē, ka ES ekomarķējumam pieteiktais produkts atbilst kritērijiem un novērtēšanas prasībām, kas attiecīgajai produktu grupai noteiktas saskaņā ar ES Regulas 8.pantu, Birojs ar lēmumu noteic, ka produkts ir reģistrējams ES ekomarķējuma sistēmā zem ekomarķējuma lietotājam jau piešķirtā reģistrācijas numura attiecīgajā produktu grupā. Šādā gadījumā izsniegtajā ekomarķējuma sertifikāta pielikumā un noslēgtā līguma 2.pielikumā Birojs veic atbilstošas izmaiņas, uzskaitot attiecīgās grupas produktus, kas zem šī numura ir reģistrēti.

Ja izvērtēšanas gaitā konstatēts, ka ES ekomarķējumam pieteiktais produkts neatbilst kritērijiem un novērtēšanas prasībām, kas attiecīgajai produktu grupai noteiktas saskaņā ar ES Regulas 8.pantu, Birojs ar lēmumu atsaka ES ekomarķējuma piešķiršanu. 10 dienu laikā kopš līguma parakstīšanas brīža Biroja tīmekļa vietnē Birojs publisko informāciju par ES ekomarķējuma piešķiršanu un paziņo EK, kas izveidojusi un regulāri atjaunina kopējo reģistru, Regulā noteiktajā kārtībā. EK izveidotais kopējais reģistrs ir publiski pieejams ES ekomarķējuma jautājumiem veltītā [tīmekļa vietnē](#).

ES ekomarķējuma lietotājs ir atbildīgs, lai produkti vai pakalpojumi, kam piešķirti ES ekomarķējums atbilst ES ekomarķējuma kritērijiem visā ES ekomarķējuma licences darbības laikā. Birojā ES ekomarķējuma lietotājs sniedz informāciju par plānotajām izmaiņām saistībā ar jaunām tehniskām iezīmēm, kas ietekmē produktu atbilstību kritērijiem (piemēram, jauni materiāli). ES ekomarķējuma lietotājs iesniedz minēto informāciju Birojā kopā ar visiem nepieciešamajiem pamatojuma dokumentiem, kas noteikti attiecīgās produktu grupas kritērija sadaļā „*Novērtēšana un verificācija*”. Birojs izvērtē šo informāciju un lemj par to apstiprināšanu vai atteikumu apstiprināt.

Produktiem, kam Birojs ir piešķīris ES ekomarķējumu, Birojs ir tiesīgs veikt pārbaudes, lai pārliecinātos, ka produkts atbilst ES

ekomarķējuma kritērijiem un novērtējuma prasībām saskaņā ar ES Regulas 8.pantu. Minētās pārbaudes Birojs ir tiesīgs veikt pēc sūdzības saņemšanas vai izlases veidā. Birojs informē ES ekomarķējuma lietotāju par visām sūdzībām, kas saņemtas par produktiem, kam ir piešķirts ES ekomarķējums. Birojs ir tiesīgs pieprasīt, lai ekomarķējuma lietotājs reaģē uz šīm sūdzībām. Ja Birojs pēc ES ekomarķējuma piešķiršanas konstatē, ka produkts, kam ir piešķirts ES ekomarķējums, vairs neatbilst attiecīgās produktu grupas noteiktajiem kritērijiem vai arī ES ekomarķējums netiek izmantots saskaņā ar ES Regulas 9. pantu un 10.panta 1.punktu, Birojs ir tiesīgs aizliegt izmantot ES ekomarķējumu šiem produktiem, vai gadījumos, kad ES ekomarķējumu piešķirusi cita kompetentā iestāde, informē šo kompetento iestādi. Birojs par šādu ES ekomarķējuma izmantošanas aizliegumu informē visas pārējās kompetentās iestādes un EK.

<https://www.vpvb.gov.lv/lv/ekomarkejuma-pieskirsanas-kartiba>